

КУЗНЯ ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ

УКРАЇНСЬКОМУ ВІДДІЛЕННЮ СІМФЕРОПОЛЬСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ — 40 РОКІВ

Вона відкрилася у вересні 1955 року при Кримському педагогічному інституті, згодом перетвореному на університет. Зацікавлені вже відбулося 38 випусків фахівців народної освіти, які стали провідниками української культури й українського державотворення, особливо в Криму.

Багатоох вихованців вузу знають як висококваліфікованих освітан не тільки на нашому півострові, а й в інших областях. Завідувачами міських і районних відділами народної освіти, директорами шкіл та іншими заступниками стали Ю. Карпенко, А. Погорілий, Т. Погоріла, В. Самодіна, П. Харченко, В. Горбач, Е. Павловський, М. Хавічук, І. Кабачій, Г. Соборницька, С. Ілляшенко. В міністерстві України в Криму працюють І. Мащенко, О. Максимов.

Підготовляється на педагогічний нив випускників українського відділення Г. Портянська, В. Курко, Е. Павлова, Ю. Усенко, Т. Єфимова, Р. Криво, О. Яковенко, А. Шапунова, Г. Волвач, В. МIRONENKO, Н. Діденко, Т. Рудницька, Н. Проніна, Н. Скачко, І. Кононенко, Л. Волкова, Н. Шуст, К. Дядченко та багато інших. Деякі випускники вузу змінили свій фах, досягли помітних успіхів в інших галузях. Так, С. Побойнік закінчив Київський художній інститут, став кандидатом мистецтвознавства і тепер працює заступником директора по науковій частині Сумського краєзнавчого музею. П. Рєзавова здобула другу вищу освіту в Московському архівному інституті і завідує архівом Сімферопольського університету. Л. Кульбак, Д. Кононенко, І. Ф. Степанов тепер відомі письменники, а в. Богучук, В. Мелашенко, О. Криво — журналісти.

Помітний внесок у розвиток філологічної науки згодом зробили вихованці відділення, які захистили дисертації і стали кандидатами наук. Г. Богучук, Д. Кравчук, Д. Лавницький, А. Корняк, А. Лисенко, С. Кочерга, Г. Букетова, В. Власенко, М. Ішук, В. Ачипова, М. Розумінко, Ю. Прадін, К. Покопало, котра нині завідує кафедрою української літератури університету.

Наставниками перших випусків українських пе-

догів у Криму були Петро Максимович Кирічок, Олександр Сергійович Шева, Антоніна Іванівна Юва (Смирнова), Воля Миколаївна Захаревич, Федір Захарович Якович, Катерина Дмитрівна Антошенко (Салімон), Марія Тимофіївна Доценко-Зіренко. Всім їм і нинішнім викладачам щирої уклін!

На світлинці: перший завідувач кафедрою української мови та літератури Кримського педагогічного інституту П. М. Кирічок.

БЛАГОСЛОВЕННЯ ЕПІСКОПА

Ялтинську греко-католицьку громаду відвідав єпископ Самбірсько-Дрогобицької єпархії владика Юліан. Не так давно він очолював Львівську духовну семінарію і як ректор, заважаючи на численні прохання кримчан, рекомендував на місію до Криму двох випускників семінарії — отця Анатолія, котрий служив зараз в Севастополі, і отця Миколая, нинішнього пароха ялтинської громади.

В ялтинському католицькому храмі прихожани греко-католицької церкви влаштували урочисту зустріч владіці Юліану. А потім була відслужена архиєрейська літургія, після якої владика мав нагоду поспілкуватися з прихожанами. Мова зводилася до найактуальнішої теми: чи буде збудований в Ялті греко-католицький храм?

Перші кроки (а вони завжди найважливіші) до поставленої мети ялтинська греко-католицька громада вже зробила. Владика Юліан вважає, що ця шляхетна справа цілком дає сили ялтинцям. Громада тут за два роки виросла, згуртувалася і зміцніла, і тепер здатна вирішувати досить складні проблеми. Зрозуміло, тут важко переоцінити заслуги молодого священика о. Миколая.

Замолоду, коли греко-католицька церква була у підпіллі, владика Юліан, навчаючись у Львівському

поліграфічному інституті, паралельно вступив до монастиря Студийського уставу. Згодом, після закінчення інституту, дав вічні обіти чистоти, убогості і послушся. Нелегально висвятився до священства. Так, у підпіллі, рік за роком він самовидно служив церкві.

Пильне око влади не могло не помітити цю неординарну постать. У 1975 році йому запропонували співпрацювати відповідні органи, яку отця Юліан, а в мирі інженер, рішуче відкинув. На цьому його світська кар'єра закінчилася, і тринадцять років о. Юліан працював кофегаром. У 1986 р. він став помічником глави УГКЦ кардинала Мирослава-Івана Любачівського. Світ минає на очах, і 1990 р. о. Юліан вперше відслужив легально службу божу у храмі.

Мабуть, пам'ятається владіці і перша служба на кримській землі. Його проповідь знайшла щирий відгук у серцях ялтинських прихожан. Жити у взаємній любові, не виступати проти інших конфесій, виховувати дітей у повазі до рідного народу, врити у майбутнє торжество єдиної української церкви — про це знову і знову варто нагадувати тим, кому ще недавно могла державна машина прищеплювала воєннічій атеїзм.

Світлана КОЧЕРГА.

Щедра градка

ВЛАСНЕ НАСІННЯ

Часто-густо ніде купити насіння, яке кінце потрібне. Тому переважна більшість городників заготовляють його самі. Для цього відбирають гарбузи, дині, кавуни стиглі, великі, типові для даного сорту. Розрізають, вибирають насіння, промивають водою і сушать. Огірки, жовто-коричневі, не пошкоджені хворобами, кладуть на два тижні для дозрівання. Коли плоди стануть м'якими, розрізають поздовж і дістають зернята разом із соком і мезогою. Ставлять у тепле місце для бродіння. Через 3—4 дні насіння промивають і сушать.

Помідори беруть і нестигли, але їх тримають у теплом приміщенні. Потім розрізають, вибирають

насіння із соком, записують у посудини на 2—3 дні для бродіння. Промивають і сушать.

Кабачки, патисони, перці, баклажани відбирають у повній стиглості. Витримують у приміщенні п'ять-десять днів, потім вибирають насіння, мийуть і сушать. Морква, буряки, редька, пастернак, петрушка, селера, капуста і цибуля — рослини дворічні. Першого року вони утворюють коренеплід, а цибуля — цибулину, капуста — качан. На насіння відбирають найкращі коренеплоди, цибулини, качани. Для зберігання складають у ящики або бурти і пересипають піском.

Анатолій УВАРОВ (Севастополь) виступає з двома творами. Білі: прості 17, 21, 29, 38, 43, 48, 50; чорні: прості 8, 9, 10, 26, 31, 35, 37, 44. Зігравши 17—12, можна пройти в дамки, але тоді — нічия; можна на хвилю зачекати з цим ходом, і тоді — вигравш. 42, 12, 5, 33, 30, 44.

Білі: прості 16, 27, 31, 33, 34, 37, 40, 48; чорні: прості 7, 14, 18, 19, 21, 24, 25, 26. Вигравш. 11, 2, 42, 35, 29, 20, 24.

На діаграмі — композиція відомого кримського про-

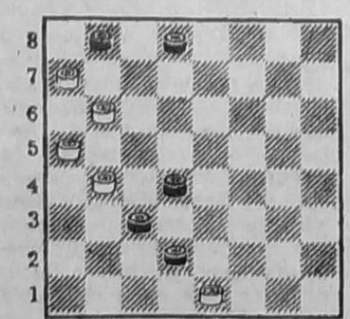
ЩАСТИ ВАМ, ПЕРШОКЛАСНИКИ!

У День знань в середній школі № 10 м. Ялти пролунав перший дзвоник для першого українського класу. Виник він не стихійно і не на пустому місці. Враховуючи повчальний досвід відкриття українського класу в СШ № 4, ялтинська громада вирішила вчитись на помилках і заздалегідь почала підготовку роботи. Турбота про створення можливостей для отримання освіти на державній мові в Ялті знайшла розуміння у міському відділі. А взявся за реалізацію цієї назрілої потреби часу директор СШ № 10 Сергій Степанович Дзялко, який до того ж з цілком природними труднощами і проблемами далекоглядно побачив нові перспективи. Зокрема вже на сьогодні у школі склалися тісні робочі контакти з такими престижними вузами України як Львівський політехнічний університет і Львівський державний університет ім. І. Я. Франка.

Проте, на жаль, доцільність отримання освіти українською мовою ще не усвідомив широкий загал. Отож заяв до першого українського класу поступило небагато. Втім, тут також є свої переваги, які насамперед доводяться батькам: їхні діти не «загубляться», як це часто буває у надмірно великих шкільних колективах, і в класі повсякчас пануватиме по-сімейному спокійна, доброзичлива атмосфера. До речі, ще не пізно влітись до цієї дружньої сім'ї, двері українського класу не зачинені — ласково просимо!

На першому уроці молодого вчителя Світлана Петрівна Подчернина запропонувала своїм вихованцям виростити спільними зусиллями три чарівні квітки: незабудку, ромашку та барвінок — символи відданості, ласки і доброти. Кожен першокласник, отримавши кольорову пелюстку, обережно і урочисто прикріпив її до стебельця. Так почалися шкільні роки ще одного українського класу на кримській землі.

Наш кор.

білєміста Олександра Михайловича ПАВЛОВА (1916—1994). Білі починають і вигравать. Публікується вперше.

ПРОГРАММА

ТЕЛЕВИДЕННЯ

НЕСПРИЯТЛИВІ ДНІ У ВЕРЕСНІ

10 — з 11.00 до 12.00;
11 — з 20.00 до 22.00;
12 — з 19.00 до 20.00;
22 — з 20.00 до 21.00;
28 — з 20.00 до 21.00;
30 — з 19.00 до 20.00.

ПОНЕДІЛЬНИК, 11 СЕНТЯБРЯ

УТ-1

15.40 Електронна комп'ютерна газета "Все — всьом".
17.00 УТН.
17.15 Наше время.
17.35 Мультисеріал "Защитники".
18.20 Теніс. Спартакиада України.
19.05 Бар "Черный кот".
19.30 І тільки музика.
19.40 Приватизація: опыт, проблемы.
20.00 Наше время.
20.15 Франс Інтернасьональ: Улыбка и переплетение.
20.45 "Сенсация".
21.45 Спокойной ночи, дети.
22.00 УТН.
22.35 Наше время.
22.45 Худ. фильм "Земля".
0.05 Теніс. Открытый чемпионат.

1.05 Экспресс-информ.
1.20 Наше время.
1.25 УТН.
1.35 Худ. фильм "Железная маска" /США/.

1 КАНАЛ

17.00 Шаргалка.
17.05 "Элен и ребята".
17.35 Тет-а-тет.
18.00 Время.
18.20 Тропиканка.
18.30 Киевская панорама.
19.30 "Крылья Советов".
21.00 Время.
21.55 Двенадцать стульев. 4 серия.
23.20 Вечеринка.
23.40 Футбольное обозрение.
0.10 Пресс-клуб.
0.15 Новости.

УТ-2, УТ-3, КРЫМ-ТВ

17.40 Видеотекст.
18.00 ТНН.
18.20 Спортсмены.
18.30 Болгарские встречи.
19.15 В правительстве Крыма.
20.00 Приватбанк.
20.20 Реклама.
20.30 "Санта-Барбара".
20.40 "Деловые люди".
22.00 Горисполком информирует.
22.25 "Семандр".
22.45 "А. Гелена".
23.15 "Кристаллы".
23.35 "Своя рубашка".
00.00 Ночной кинозал "Приватбанк".
0.05 Экспресс-информ.
0.10 СІТ.
1.15 Классик-премьер.

"ЧЕРНОМОРСКАЯ"

18.00 М/ф.
18.25 ММЦ "Совсем другие: Полеты Лены Радиевской".
18.35 Муз. микс.
18.40 Телегазета.
19.00 Блок совместного вещания.
20.30 ММЦ "Словесные игры".
20.40 Муз. микс.
21.15 Телегазета.
21.30 Мир электронных развлечений.
22.00 Х/ф "Тайна вагона N".
23.40 "По ту сторону закона".

ВТОРНИК, 12 СЕНТЯБРЯ

УТ-1

7.00 Анонс-клип.
7.05 Мир за вчера.
7.15 Гимнастика.
7.25 Анонс-сенс.
8.45 Доброе утро, Украина.
9.00 "Сенсация".
10.00 "Счастье".
10.30 Катерина Василенко с песнями.
10.55 Худ. фильм "Земля".
12.15 Виталик. Японская легенда. Спектакль.
13.00 УТН.
13.10 "Гелена".
14.30 "Деловые люди".
14.40 "Всё — всьом".
17.00 УТН.
17.15 Наше время.
17.35 Мультисеріал "Защитники".
18.00 Бар "Черный кот".
18.15 Приватизація: опыт, проблемы.
18.45 Финансовое обозрение.
18.55 Футбол. Кубок УЕФА. "Черноморец" /Одесса/ — "Видзев" /Лодзь/.

20.45 "Сенсация".
21.45 Спокойной ночи, дети.
22.35 Наше время.
22.45 Худ. фильм "Мисс Мэри".
0.35 Экспресс-информ.
0.50 Футбол-сенс.
1.05 Наше время.
1.10 УТН.
1.20 Худ. фильм "Одинокая женщина желает познакомиться".

2.45 Р.Шуман. Концерт для фортепиано с оркестром.

1 КАНАЛ

6.00 Телеутро.
9.00 Новости.
9.20 Тропиканка.
17.00 Очень короткие новости.
17.05 "Элен и ребята".
17.30 Діжм.
18.00 Время.
18.20 Тропиканка.
19.10 Час пик.
19.35 Киевская панорама.
20.00 Тема.
20.45 Спокойной ночи, малыши.

21.00 Время.
21.55 Из первых уст.
22.05 Футбол. Кубок УЕФА. "Ливерпуль" /Англия/ — "Ливерпуль" /Англия/.

23.55 Вечеринка.
0.15 Волебол. Чемпионат Ев-

ропы. Мужчины. Болгария — Россия.
1.00 Новости.

УТ-2, УТ-3, КРЫМ-ТВ

9.00 ТНН.
9.15 Видеотекст.
9.30 Шоу одинокого холостяка.
9.50 Грани.
10.20 Звезды кикбоксинга.
10.50 "Выход" с Макаренко.
11.05 По дороге. Экономическая программа.
11.40 "Санта-Барбара".
12.30 Телеанонс.
12.40 Школьный экран. Укр. литература. 11 кл. Перстни молодости. Б.Антонич.
13.10 "Кенди".
13.35 Телефильм "Дни Турбиных".
14.50 Окина. Новости.
15.00 Худ. фильм "Эскадрон гусар летучих". 1 серия.
16.30 Мультифильм "Пещера".

16.50 Программа передач.
16.55 Прогноз погоды.
17.40 Видеотекст.
18.00 ТНН.
18.20 "Берева".
19.20 К 50-летию Победы.
19.55 Танцующий дельфин.
20.20 Реклама.
20.30 "Санта-Барбара".
21.20 У кривой поли.
21.55 Л. Минус. "Пахита".
22.25 "Киновет".
0.00 Сессия ВС Украины. По окончании — Концерт. СІТ. В мире киноужасов. Театр теней.

"ЧЕРНОМОРСКАЯ"

18.00 М/ф.
18.20 ММЦ "Параграф 21-101".
18.45 Телегазета.
19.20 ММЦ "Совсем другие".
19.30 "Деловые люди".
20.20 ММЦ "Палитра: Лорен".
20.50 "Ньювиз — путь к красоте".
21.15 Телегазета.
21.30 Художник Ижакевич. 2 часть.
21.55 "Деловые люди".
22.30 Концерт Ван Хелен.

СРЕДА, 13 СЕНТЯБРЯ

УТ-1

7.00 Анонс-клип.
7.05 Мир за вчера.
7.15 Гимнастика.
7.25 Анонс-сенс.
8.45 Доброе утро, Украина.
9.00 "Сенсация".
10.00 "Счастье".
10.30 Финансовое обозрение.
10.55 Художник Ижакевич. 2 часть.
11.00 Худ. фильм "Мисс Мэри".
12.50 "Деловые люди".
13.00 УТН.
14.00 "Полдень".
14.45 І тільки музика.
15.40 "Всё — всьом".
17.00 УТН.
17.15 Наше время.
17.35 "Защитники".
18.00 "Становление украинского немого кино".
19.00 Бар "Черный кот".
19.15 Хроника МБД.
19.45 Приватизація: опыт, проблемы.
20.00 УТН.
20.15 "Сенсация".
21.15 Наше время.
21.20 Футбол. Лига чемпионов. "Динамо" /Киев/ — "Панатинайкос" /Греция/.

23.30 Укр-потто.
23.35 С днем рождения, Одесса.
0.50 Экспресс-информ.
1.05 Наше время.
1.20 Худ. фильм "Искусство жить в Одессе".

1 КАНАЛ

6.00 Телеутро.
9.00 Новости.
9.20 Тропиканка.
17.00 Шаргалка.
17.05 "Элен и ребята".
17.30 Тет-а-тет.
18.00 Время.
18.20 Тропиканка.
19.10 Час пик.
19.35 Киевская панорама.
20.00 "М. В. Познер".
20.45 Спокойной ночи, малыши.
21.00 Время.
21.05 "Особое мнение".
21.20 Футбол. Лига чемпионов. "Блэкберн" /Англия/ — "Спартак" /Москва/.

0.20 Серии.
0.40 Футбол. Лига чемпионов. Обзор 7 матчей.

УТ-2, УТ-3, КРЫМ-ТВ

9.00 ТНН.
9.15 Видеотекст.
9.30 Витражи.
10.15 Грани.
10.45 Международное туристическое обозрение.
11.05 Музыкальные новости.
11.25 Детская программа "Хочу все знать".
11.40 "Санта-Барбара".
12.30 Телеанонс.
12.40 Школьный экран. Музыка. 5 кл. Социально-бытовое шоу.
13.10 "Кенди".
13.35 "Дни Турбиных". 2 серия.
14.00 Окина. Новости.
15.00 Футбол. Гусар летучих. 2 серия.
16.15 Бизнес-форум.
16.50 Программа передач.
16.55 Прогноз погоды.
17.00 УТН.
18.00 "Рідна хата".
18.35 Арта хабарери.
18.55 Мерабониз, балапар!
19.15 Атавары.

19.45 Музыкальные сепям.
20.25 Реклама.
20.30 "Санта-Барбара".
21.25 Бедни программа.
22.30 Худ. фильм "Дейзи". 2 серия.
23.45 Окина. Новости.
0.00 Классик-премьер.
1.00 СІТ.
1.15 В мире киноужасов. Театр теней.

"ЧЕРНОМОРСКАЯ"
18.00 ММЦ "У магнита свои секреты". Киножурнал. Хочу все знать.
18.25 Муз. микс.
18.45 Телегазета.
19.00 Из глубины веков. 3

серия "Мастера".
20.00 Полустров.
20.30 Под углом 23 с половиной.
21.00 Рынок недвижимости.
21.15 Муз. микс.
21.30 Шоу.
21.45 Х/ф "Безопасный проход".

ЧЕТВЕРГ, 14 СЕНТЯБРЯ

УТ-1

7.00 Анонс-клип.
7.05 Мир за вчера.
7.15 Гимнастика.
7.25 Анонс-сенс.
8.45 Доброе утро, Украина.
9.00 "Сенсация".
10.00 Народный художник С.Шило.
10.40 Худ. фильм "Искусство жить в Одессе".
12.20 Вечеринка.
13.00 УТН.
13.10 "Гелена".
14.50 "Всё — всьом".
17.00 УТН.
17.15 Наше время.
17.35 "Защитники".
17.50 Приватизація: опыт, проблемы.
18.05 Наше время.
18.15 Близнецы.
18.45 Бар "Черный кот".
19.00 Баскетбол. "Строитель" /Киев/ — "Скопел" /Македония/.

20.35 Финансовое обозрение.
21.50 Спокойной ночи, дети.
22.00 УТН.
22.45 Худ. фильм "Ты — это я".

"ЧЕРНОМОРСКАЯ"

0.25 Экспресс-информ.
0.40 Футбол. Кубок кубков. "Брюгге" /Бельгия/ — "Шахтер" /Донецк/.

1 КАНАЛ

6.00 Телеутро.
9.00 Новости.
9.20 Тропиканка.
17.00 Очень короткие новости.
17.05 "Элен и ребята".
17.30 Діжм.
18.00 Время.
18.20 Тропиканка.
19.10 Час пик.
19.35 Киевская панорама.
20.00 Футбол. Динамо /Киев/ — "Панатинайкос" /Греция/.

УТ-2, УТ-3, КРЫМ-ТВ

9.00 Программа передач.
9.15 Прогноз погоды.
9.30 Окина. Новости.
9.45 "Листопад".
10.30 "Деловые люди". 2 серия.
11.10 Художник Ижакевич. 2 часть.
11.40 "Санта-Барбара".
12.30 Телеанонс.
12.40 Школьный экран. Укр. литература. История Украины. 5 кл. "В древнем Киеве".
13.00 "Кенди".
13.35 "Деловые люди".
13.45 "Дни Турбиных". 3 серия.
14.50 Окина. Новости.
15.00 Худ. фильм "Рокковое задание".
16.25 Дженгльмен-шоу.
16.55 Прогноз погоды.
17.40 Видеотекст.
18.00 ТНН.
18.20 Программа греческой редакции.
19.00 Между прочим...
19.10 "Джинни".
19.30 Между прочим...
19.45 "Стиль жизни".
20.20 Реклама.
20.30 "Санта-Барбара".
21.20 Свято-Николаевский храм в Севастополе.
21.55 Фестиваль авторской песни.
22.30 От "Перекрестка" — к успеху.
23.10 Музыкальный мир.
23.25 Фешн-клуб.
23.45 Окина. Новости.
0.00 Сессия ВС Украины. По окончании — Классик-премьер. СІТ. В мире киноужасов. Театр теней.

"ЧЕРНОМОРСКАЯ"

18.00 М/ф.
18.35 Муз. микс.
19.00 ММЦ "Планета клоунов".
19.30 Муз. микс.
20.00 Телегазета.
20.15 "Ход конем" (повтор).
21.25 Х/ф "Два золотых мира".
23.05 ММЦ "Жизнь в Джексонвиле".

1 КАНАЛ

7.30 Телеутро.
8.45 Спова пастыря.
9.00 Новости.
9.20 Лего-го.
9.50 "Секреты моего лета".
10.15 Мультифильм.
10.25 Утренняя почта.
11.00 "Смак".
11.20 Здоровье.
11.50 Встреча.
12.20 Волебол.
12.40 Исторический фильм "Кутузов".
14.25 Зеркало.
15.00 Худ. фильм "Ты — это я".
15.50 Валерий Леонтьев по дороге в Голливуд.
16.10 Фильм-сказка "Там, на неведомых дорожках...".
17.20 В мире животных.
18.00 Киевская панорама.
18.20 Киевская панорама.
19.10 Кинохроникальный фильм "Следопыт" /Норвегия/.

20.45 Спокойной ночи, малыши.
21.00 Время.
21.55 "Рейли — король шпионов". 2 серия.
22.55 Бродячий.
23.40 У всех на устах.
0.10 Волебол. Чемпионат Европы. Мужчины. Финал.

УТ-2, УТ-3, КРЫМ-ТВ

9.00 Видеотекст.
9.15 Окина. Новости.
9.30 Больше зеркала.
9.50 Будильник.
10.15 Фитнес.
10.40 Телесеріал "Улыбка нечестивца".
11.35 Худ. фильм-сказка "Белоснежка".
13.05 Жизненные шутки.

преступление".
1.00 Телеутро.
9.00 Новости.
9.20 "Тропиканка".
9.30 Шаргалка.
17.05 Рок-урок.
18.00 Время.
18.